

Gorzów Wlkp., 12 maja 2025 r.

Nasz znak: PS-V.431.4.2025 RUran

Wasz znak: -

Sprawę prowadzi: Renata Urantówka

Telefon: 95 7851 431

e-mail: renata.urantowka@lubuskie.uw.gov.pl

Pan

Piotr Puchalski

Dyrektor

Ośrodka Pomocy Społecznej

Gmina Miejska Żagań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w dniu 19 marca 2025 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu (ul. Włókniarzy 3, 68-100 Żagań) w zakresie realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu prawidłowości realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Natalia Wojciechowska – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 69-1/2025 z 13 marca 2025 r., – przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- Renata Urantówka – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 69-2/2025 z 13 marca 2025 r., - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 12 marca 2025 r.,

(akta kontroli str. 1-5)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie na podstawie:

- ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296);
- resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;
- umowy nr PS-V.042.25.2023/UM Żagań z dnia 30 stycznia 2024 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a gminą miejską Żagań.

Zgodnie z decyzją Burmistrza gminy miejskiej Żagań realizację zadania w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Żaganiu.

(akta kontroli str. 34-39, 52-53)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – **oceniono pozytywnie z uchybieniem**.

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawartą umową przyznawała świadczenia usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością oraz czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową osób, dla których w okresie objętym kontrolą została przyznana usługa asystencka próbowano ustalić:

1. Wywiązanie się gminy Żagań z umowy nr PS-V.042.25.2023/UM Żagań z dnia 30 stycznia 2024 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a gminą Żagań.

Zgodnie z umową nr PS-V.042.25.2023/UM Żagań, gminie przyznano środki w kwocie 569 460,00 zł z przeznaczeniem na realizację przez gminę w 2024 r. zadania w zakresie udzielenia usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jako formy ogólnodostępnego wsparcia. Kontrolowana jednostka poprawnie złożyła kalkulację kosztów do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Wniosku) oraz informacjami opisowymi do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 2).

Zgodnie z § 2 ust. 1 (...) Zmiana wniosku/aktualizacji wniosku gminy na środki finansowe z Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu

Terytorialnego - edycja 2024 złożonego przez Gminę Wojewodzie następuje na podstawie akceptacji Wojewody, wyrażonej w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

W celu dokonania zmian, o których w części V ust. 17 i 18 Programu, gmina zobowiązana jest do złożenia do wojewody za pośrednictwem Generatora Funduszu Solidarnościowego aktualizacji Wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Programu), zwanego dalej „Wnioskiem” wraz z Kalkulacją kosztów do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 1 do Wniosku) oraz Informacjami opisowymi do wniosku gminy na środki finansowe z Programu (załącznik nr 2 do Wniosku). Przed złożeniem aktualizacji Wniosku wraz z załącznikami, gmina/powiat pisemnie (przez ePUAP) informuje wojewodę o zamiarze dokonania aktualizacji Wniosku.

Gmina Żagań dokonała aktualizacji wniosku w GFS dnia 29 kwietnia, 25 lipca, 10 września oraz 8 listopada 2024 r., każdorazowo informując Wojewodę o zamiarze dokonania aktualizacji wniosku w Generatorze Funduszu Solidarnościowego.

Przyznane środki finansowe zostały wykorzystane w terminie określonym w umowie.

W toku kontroli zespół kontrolny ustalił ponadto, iż Gmina terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek Wojewody wskazany w umowie. Dokonując zwrotu środków, prawidłowo wskazano numer umowy, kwotę niewykorzystanych środków Funduszu z podziałem na kwoty z tytułu realizacji zadania oraz koszty związane z obsługą Programu.

W ramach oceny prawidłowej realizacji zapisów zawartych w umowie pomiędzy gminą a Wojewodą Lubuskim, kontroli poddana została także dokumentacja materiałów informacyjnych. Realizator Programu bezpośrednio po ogłoszeniu o naborze wniosków w ramach Programu, zamieścił stosowną informację na swojej stronie internetowej.

Ponadto po podpisaniu umowy do Programu, umieszczony został na stronie internetowej plakat informacyjny jednakże nie w formie przewidzianej w umowie. Dodatkowo, zgodnie z oświadczeniem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Żaganiu, plakat informacyjny dotyczący Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”

dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 umieszczony był na tablicy informacyjnej jednostki.

Jednocześnie ustalono, zgodnie z przekazaną dokumentacją, że rachunek bankowy wykorzystany do realizacji Programu, wyodrębniony został wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

Reasumując kontrolowana jednostka w sposób rzetelny, prawidłowy i zgodny z umową prowadziła wyodrębnioną dokumentację z realizacji Programu oraz terminowo dokonała zwrotu niewykorzystanych środków, wskazując kwotę zwrotu z podziałem na poszczególne składowe. Prawidłowo realizowano obowiązek informacyjny, jednakże plakat informacyjny nie został przedstawiony w formie określonej w umowie pomiędzy Gminą Żagań o statusie miejskim a Wojewodą Lubuskim. Rachunek bankowy został wyodrębniony wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

(akta kontroli str. 34-54)

2. Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 11 osób niepełnosprawnych, korzystających z Programu w 2024 r., zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2025 r.

Kontrolujący stwierdzili, że realizator prawidłowo zakwalifikował do świadczenia usługi asystenckiej osoby spełniające wymagania Programu. Zgodnie z dokumentacją

przekazaną podczas kontroli, wszystkie osoby korzystające z usługi asystenta posiadały orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności ze sprzężeniem oraz orzeczenie o umiarkowanym stopniu ze sprzężeniem. Liczba przyznanych godzin została zrealizowana zgodnie z zachowaniem limitów określonych w Programie.

Wobec losowo wybranej dokumentacji 11 osób z niepełnosprawnością usługę asystencji osobistej świadczyło łącznie 11 asystentów, 10 wskazanych przez uczestników Programu 1 asystent na podstawie kwalifikacji. Zgodnie z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych, zatrudnione osoby potwierdziły posiadanie kwalifikacji lub doświadczenia do świadczenia usługi asystenckiej, zgodnie z wymogami Programu.

Uczestnicy posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymywali pomoc w wymiarze 180 godzin, osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności otrzymywali pomoc w wymiarze od 30 do 276 godzin, natomiast osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności ze sprzężeniem 243 godziny. Środki przeznaczone na wynagrodzenie dla asystentów, a także przejazdy własnym środkiem transportu oraz zakup ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej asystentów wykorzystane zostały zgodnie z limitami określonymi w Programie.

W kontrolowanej dokumentacji, znajdowały się również notatki służbowe, sporządzone przez pracowników socjalnych, z przeprowadzenia doraźnych kontroli w miejscu, w którym świadczone usługi asystencji osobistej.

Zgodnie z założeniami Programu, osoby objęte wsparciem nie ponosiły odpłatności za usługi, a usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy asystenta w wykonywaniu codziennych czynności, funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz stymulowaniu osoby z niepełnosprawnością do podejmowania aktywności.

Zatem wszystkie osoby, którym przyznano usługę asystencką spełniały wymogi Programu, z zachowaniem limitów godzinowych. Wszyscy asystenci zatrudnieni zostali zgodnie z zapisami Programu, a przyznane środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego zostały wydatkowane zgodnie z zapisami Programu. Spełnione zostało założenie, aby minimum 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia. Zgodnie z wymogami przeprowadzano także doraźne kontrole i monitorowano świadczone usługi asystencji osobistej. Obowiązek zapewnienia ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej asystentów został wypełniony prawidłowo.

(akta kontroli str. 27-39, 55-70)

3. Ocena prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania usługi asystenckiej.

Analiza kontrolowanej losowo wybranej dokumentacji 11 osób zakwalifikowanych do wsparcia w formie usługi asystenta wykazała, iż wszystkim jedenastu osobom zakwalifikowanym do udzielenia wsparcia w formie świadczenia usługi w ramach edycji 2024, przyznano pomoc asystencką na podstawie prawidłowo wypełnionej karty zgłoszenia do Programu. Ośrodek Pomocy Społecznej, gmina o statusie miejskim Żagań, dokonywał rozliczenia realizacji usług asystenta na podstawie prawidłowo wypełnionej karty realizacji usług asystencji osobistej. W dokumentacji dotyczącej prowadzonych postępowań, wykorzystywano dokumenty będące wzorami określonymi w Programie. Kontrolowana jednostka prawidłowo prowadziła postępowanie w zakresie przyznawania usługi asystenckiej oraz rozliczenia realizacji usług asystenta w 2024 roku. Jednostka przeprowadzała częste kontrole w zakresie świadczonych usług asystenckich.

(akta kontroli str. 70)

4. Prawdliwość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdanie z realizacji Programu, z terminem przekazania do 30 stycznia 2025 r.

Sprawozdanie z realizacji Programu "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 zostało przekazane Wojewodzie w dniu 15.01.2025 r.

Dane przedstawione w sprawozdaniu, w trakcie kontroli poddane zostały analizie i porównane z przedłożonymi dokumentami zawierającymi ewidencję realizacji usług asystenta oraz listą operacji bankowych. Zespół kontrolny ustalił, że wykazane w sprawozdaniu wydatki ze środków Funduszu Solidarnościowego:

- dotyczące godzin usług asystentów,
- związane z wyjazdami asystentów związanymi bezpośrednio z realizacją usług asystencji osobistej oraz zakupem biletów wstępu,
- poniesione na ubezpieczenie NNW i OC,
- poniesione na obsługę Programu,

są zgodne z danymi wynikającymi z dokumentacji księgowej.

Liczba asystentów oraz łączna liczba osób objętych usługą asystencji, z podziałem na grupy wynikające z posiadania różnych stopni niepełnosprawności, została wykazana prawidłowo.

Jednostka terminowo przekazała sprawozdanie z realizacji Programu. Wykazane w sprawozdaniu kwoty wydatków, liczba asystentów oraz łączna liczba osób objętych usługą asystencji jest zgodna z danymi wynikającymi z dokumentacji przekazanej kontrolującym.

(akta kontroli str. 28-33,54,55-62,63-69,77,78)

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością finansowanych z Funduszu Solidarnościowego;
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienie w postaci nieprawidłowo przedstawionego plakatu informacyjnego, tj. nie został przedstawiony w formie określonej w umowie pomiędzy Gminą Żagań o statusie miejskim a Wojewodą Lubuskim.

Na tym kontrolę zakończono, dokonano wpisu do książki kontroli.

Zespół kontrolny po dokonaniu analizy dokumentacji kontrolnej, stwierdził uchybienie w postaci nieprawidłowo przedstawionego plakatu informacyjnego. Plakat nie został przedstawiony w formie, która jest określona w Umowie, zawartej pomiędzy Gminą Żagań o statusie miejskim a Wojewodą Lubuskim.

Z uwagi na stwierdzone uchybienie, w przypadku realizacji zadania w kolejnych edycjach Programu, zalecam:

Przeprowadzanie działań informacyjnych, dotyczących Programu, zgodnie z wytycznymi zawartymi w Umowie, podpisanej pomiędzy Gminą Żagań o statusie miejskim a Wojewodą Lubuskim.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:
Burmistrz Miasta Żagań